

نام :	نام درس :	فنون ۱	وقت :	۸۰ دقیقه
نام خانوادگی :	نوبت امتحان :	نوبت اول	سال تحصیلی :	۱۳۹۹-۱۴۰۰
نام دبیر :	تاریخ امتحان :	۱۳۹۹/۱۰/۲۰	ساعت شروع :	۹ صبح
کلاس :	دهم انسانی	شماره صندلی :		

ردیف	سوالات امتحان	بارم
۱	هر یک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به کدام شاعر است؟ ۱- ادامه دهنده راه گسای در سرودن قصاید تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت ۲- پایه گذار شعر پارسی ۳- به اوج رساننده شعر حماسی ایران ۴- استحکام دهنده شعر غنایی الف) شهید بلخی - فردوسی - عنصری - رودکی ب) ناصر خسرو - رودکی - فردوسی - شهید بلخی ج) شهید بلخی - رودکی - فردوسی - رودکی د) ناصر خسرو - فردوسی - رودکی - شهید بلخی	۲
۲	درستی یا نادرستی گزینه های زیر را تعیین کنید. الف) مهم ترین دوره تمدن اسلامی ایران قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم بوده است. ب) در زمان طاهریان، بخارا عمده ترین مرکز فرهنگی ایران به شمار می آمد. صحیح □ غلط □ صحیح □ غلط □	۱
۳	الف) نویسنده کتاب "تاریخ الرسل و الملوك" کیست؟ الف) محمد جریر طبری □ ب) منصور بن نوح سامانی □ ج) ابوعلی بلعمی □ ب) واج « و » در کدام یک از واژه ها مصوت است ؟ الف) روانه □ ب) صورت □ ج) وزان □ د) جوان □ ج) کدام یک از واژه ها هجای کشیده دارد : الف) شاهد □ ب) دخترانه □ ج) دیماه □ د) دبیرستان □ د) در کدام گزینه حرف « ی » صامت نیست : الف) یاقوت □ ب) بیت □ ج) لیلا □ د) زمین □	۲
۴	متن زیر را بخوانید و بنویسید هر یک از موارد خواسته شده در زیر مربوط به کدام قلمرو است ؟ « من دنیا را بدان چاه پر آفت مانند کردم و موشان سیاه و سپید و مداومت ایشان بر بریدن شاخ ها بر شب و روز ، و آن چهار مار را به طبایع که عماد خلقت آدمی است و چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذات این جهانی که فایده ی آن اندک ورنج آن بسیار است . » الف) کاربرد کهن واژه ی « مانند کردم » : ب) بیشتر جمله ها کوتاه و قابل فهم است : ج) بهره گیری از تمثیل برای بیان مفهوم غفلت انسان : د) شریف بودن انسان در میان مخلوقات :	۲
۵	متن زیر را از لحاظ قلمرو فکری بررسی کنید. بازرگانی را هزار دینار خسارت افتاد ، پسر را گفت : نباید این سخن با کسی در میان نهی . گفت : ای پدر فرمان تو راست ، نگویم و لکن خواهم مرا بر فایده این مطلع گردانی که مصلحت در نهان داشتن ، چیست ؟ گفت : تا مصیبت دو نشود : یکی نقصان مایه و دیگر شماتت همسایه .	۱
۶	ابیات زیر را از نظر حس و حال و فضای شعری بررسی کنید: الف) برآمد خروش سپاه از دو روی / جهان شد پر از مردم جنگجوی (فردوسی) ب) ای مهر تو در دل ها ، وی مهر تو بر لب ها / وی شور تو در سرها وی سر تو در جان ها (سعدی) ج) به یاد یار و دیار آنچنان بگریم زار / که از جهان ره و رسم سفر براندازم (حافظ) د) معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا / کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا (مولوی)	۲
۷	واج ایجاد کننده واج آرایی را در هر یک از بیت های زیر مشخص کنید: الف) لبخند تو خلاصه خوبی هاست / لختی بخند خنده گل زیباست ب) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است	۱

۸	آرایه واژه آرایه در ابیات زیر با تکرار کدام واژه دیده می شود ؟ الف- گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل / گل از خارم بر آوردی و خار از پای و پای از گل ب- گل آن جهانی است ننگد در این جهان / در عالم خیال چه گنجد خیال گل	۱
۹	ارکان سجع و نوع آن را در عبارت های زیر مشخص کنید: الف- این دلک موسی است مُرَقَّع و آن ریش فرعون مرصَّع ب- پادشاهی او راست زببنده خدایی او راست درخورنده ج- پشت و پناه سپاه من بود در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال د- در بدایت بند و چاه بود ، در نهایت تخت و گاه بود	۲
۱۰	همه عبارت ها آرایه « سجع » دارد، به جز گزینه ... الف) بقیت عمر معتکف نشیند و خاموشی گزیند. ج) ذوالفقار علی در نیام و زبان سعدی در کام. ب) با آنان بستیزید که رستگاریتان در آن است. د) دولت نه کوشیدن است ، چاره کم جوشیدن است.	۱
۱۱	نوع سجع گروه واژگان مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات بی همتایی و ای خالق که راهنمایی و ای قادری که خدایی را سزایی؛ جان ما را صفای خود ده و ما را آن ده که آن به و مگذار ما را به که و مه . (جدایی ، بی همتایی / راهنمایی، سزایی / ده، به) الف) متوازی – متوازی – مطرف (ب) مطرف – مطرف – متوازی (ج) متوازی – مطرف – مطرف (د) مطرف – مطرف – متوازن	۱
۱۲	کدام گزینه الگو هجایی « جهان بین » را نشان می دهد. الف) UU -- (ب) U -- (ج) U - U - (د) U -	۱
۱۳	اشعار زیر را تقطیع کنید. الف) ای نام تو بهترین سر آغاز / بی نام تو نام کی کنم باز مصرع اول هجا علامت هجا مصرع دوم هجا علامت هجا ب) چو حاکم به فرمان داور بود / خدایش نگهبان و یاور بود مصرع اول هجا علامت هجا مصرع دوم هجا علامت هجا	۴
۲۰	پیروزی و نیک فرجامی بهره ثاباد	